

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av bokföringslagen och vissa lagar som har samband med den samt en ny lag om offentliggörande av sådana betalningar till myndigheter som gjorts av företag som är verksamma i utvinningsindustrin eller inom avverkning av naturskog

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av bokföringslagen och vissa lagar som har samband med den samt en ny lag om offentliggörande av sådana betalningar till myndigheter som gjorts av företag som är verksamma i utvinningsindustrin eller inom avverkning av naturskog (RP 89/2015 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Mika Björklund, arbets- och näringsministeriet
- lagstiftningsråd Jyrki Jauhiainen, justitieministeriet
- försäkringsöverinspektör Tom Strandström, social- och hälsovårdsministeriet
- byråchef Tiina Visakorpi, Finansinspektionen
- ledande redovisningsexpert Virpi Haaramo, Finansinspektionen
- ledande expert Kari Aaltonen, Skatteförvaltningen
- ordförande Timo Kaisanlahti, Bokföringsnämnden
- teamledare Jouko Koitto, Patent- och registerstyrelsen
- ledande bokslutsexpert Pirjo Saarelainen, Finansbranschens Centralförbund rf
- revisionsnämndssekreterare Pasi Horsmanheimo, Centralhandelskammarens revisionsnämnd
- ledande expert Markku Ojala, Ekonomiadministrationsförbundet i Finland rf
- vice ordförande Petri Kettunen, Finlands Revisorer rf
- expert Jarkko Raitio, Finlands Revisorer rf
- skatteexpert Satu Grekin, Företagarna i Finland rf
- professor (emeritus) Jarmo Leppiniemi.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet
- verkställande direktör, CGR- och OFR-revisor Eero Prepula, Tilintarkastus PK-Finland Oy, CGR-sammanslutning
- Finlands näringsliv rf
- Centralhandelskammaren

Betänkande EkUB 16/2015 rd

- Delegationen för stiftelser och fonder rf
- ekonom Lassi Mäkinen
- Nasdaq OMX Helsinki Oy
- PricewaterhouseCoopers Oy
- UPM-Kymmene Abp.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen ändringar i flera av bokföringslagens paragrafer. Ändringarna är huvudsakligen baserade på Europaparlamentets och rådets årsbokslutsdirektiv från 2013. Det centrala syftet med direktivet är att minska den administrativa börda som bokslutsregleringen innebär i synnerhet för småföretag.

Dessutom föreslås det att bokföringslagen ändras med beaktande av it-utvecklingen när det gäller den löpande bokföringen. I de bokföringstekniska ändringarna betonas den rapporterande enhets ansvar för lagring av underliggande dokument och uppgifter. Propositionen främjar således bekämpningen av den svarta sektorn. I detta syfte har sanktionshotet för dokumentlagring utvidgats till att omfatta allt bokföringsmaterial.

Vidare föreslår regeringen också en ny separat lag om rapporteringskrav för företag med verksamhet som inbegriper utvinning av olja och naturgas samt avverkning av naturskog. Dessa företag ska land för land rapportera betalningar till respektive länders regeringar och myndigheter. Dessutom görs mindre revideringar i aktiebolagslagen och i lagen om andelslag. I propositionen ingår även ändringar i kreditinstitutslagen och sparbankslagen. Ändringarna har förberetts av finansministeriet och de är av teknisk karaktär.

Syftet med propositionen är att förtydliga bokföringslagstiftningen i strukturellt hänseende. Den reviderade normstrukturen innebär att bestämmelserna om småföretag och mikroföretag tas in i en särskild förordning. Genom den får företagaren uttömmande information om vilka omständigheter som ska framgå av bokslutet.

Årsbokslutsdirektivet ska genomföras genom nationella bestämmelser senast den 20 juli 2015. Enligt direktivet får medlemsstaterna dock bestämma att de nationella bestämmelserna ska tillämpas först under räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2016 och därefter.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så att de tillämpas första gången under den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter. Enligt förslagen ska de nya reglerna kunna tillämpas vid upprättande av bokslut efter det att lagen trätt i kraft.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Ekonomiutskottet tillstyrker lagförslagen, men med ändringar i lagförslag 1 och 5. Dessutom föreslår utskottet att riksdagen godkänner ett uttalande.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

Utgångspunkter. Målet är att anpassa bokföringslagen till det nya årsbokslutsdirektivet (2013/34/EU, även kallat redovisningsdirektivet) och it-utvecklingen när det gäller den löpande bokföringen. Ett annat mål har varit att ändringarna ska göras utan att den gällande regleringen och strukturen i bokföringslagen ruckas i onödan.

Ekonomiutskottet anser att propositionen tar stor hänsyn till småföretag och mikroföretag och att den minskar deras administrativa börda i den utsträckning som EU-reglerna tillåter. Regeringen utnyttjar den flexibilitet som direktivet tillåter, men utan att ge avkall på ett av de viktigaste målen i bokslutsreglerna, nämligen att ge "en rättvisande bild".

Bland de flexibla elementen för små- och mikroföretag kan här följande nämnas: rörelseidkare och yrkesutövare befrias från kravet att upprätta bokslut, balansboken behöver inte längre upprättas i pappersform, reglerna för hur kapitallån ska tas upp balansräkningen ändras och det införs en särskild förordning om de uppgifter som ska tas upp i småföretags och mikroföretags bokslut. Förordningen är samtidigt en klar och tydlig checklista för den som upprättar bokslutet. Största delen av våra företag kan inordnas i denna kategori med förenklade regler, eftersom gränsen för storleken på småföretag och mikroföretag höjs (1 kap. 4 a och 4 b § i lagförslag 1)¹.

För att sätta i kraft direktivet ingår det i propositionen ett förslag till separat lag om skyldighet att upprätta årsrapport. Skyldigheten gäller stora företag som är verksamma i utvinningsindustrin eller inom avverkning av naturskog (1 och 2 § i lagförslag 2). Dessa företag ska rapportera betalningar land för land till respektive länders regeringar och myndigheter. Syftet är att förebygga korruption och kringgående av skatt i anknytning till naturresurser.

Ekonomiutskottet välkomnar i hög grad målen att förtydliga bestämmelserna och minska den administrativa bördan. Nedan lyfter utskottet fram de viktigaste frågorna som kom fram under beredningen av ärendet. I detaljmotiven förtydligar utskottet en del tolkningsfrågor.

Bruten räkenskapsperiod. Enligt den gällande lagstiftningen ska räkenskapsperioden vara ett kalenderår när en yrkesutövare tillämpar enkel bokföring. I alla andra fall har räkenskapsperioden också kunnat vara någon annan tolv månadersperiod. Propositionen (1 kap. 4 § nytt 3 mom. i lagförslag 1) slopar denna flexibilitet för yrkesutövare och rörelseidkare och förutsätter att deras räkenskapsperiod alltid är ett kalenderår. Utskottet menar att den typen av ändringar onödigt mycket inskränker företagarnas möjligheter att välja räkenskapsperiod utifrån företagsekonomiska kriterier. Dessutom kan ändringen ha stora konsekvenser för beskattningen av företagare om den sätts i kraft så här snabbt. Två räkenskapsperioder slutar i så fall samma kalenderår. Därmed beskattas de på en gång och skatt måste betalas på inkomster som influtit under en period av mer än tolv månader. För näringsidkare med firma kan det innebära strängare beskattning till följd av progressiv skatt på förvärvsinkomst. Regeln kan också påverka möjligheterna att utnyttja avskrivningsrätten maximalt.

För att komma undan de negativa effekterna föreslår utskottet att den nuvarande möjligheten till flexibilitet bibehålls, det vill säga att yrkesutövare och rörelseidkare som tillämpar dubbel bokföring

¹ I definitionen på småföretag ingår drygt 97 procent av våra företag, medan drygt 76 procent av företagen är mikroföretag.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

ring kan ha en räkenskapsperiod som inte är ett kalenderår. Bokslut måste upprättas om räkenskapsperioden är någon annan period än ett kalenderår. Utskottet har gjort anknyttande ändringar i 1 kap. 4 § i lagförslag 1.

Rättvisande bild. Precis som den gällande lagstiftningen kräver propositionen (3 kap. 2 § i lagförslag 1) att bokslutet och verksamhetsberättelsen ska ge en rättvisande bild av den bokföringsskyldigas verksamhetsresultat och ekonomiska ställning i enlighet med väsentlighetsprincipen samt med beaktande av arten och omfattningen av den bokföringsskyldigas verksamhet. Enligt propositionen behöver småföretag och mikroföretag (3 kap. 1 § 3 mom. i lagförslag 1) inte lämna någon verksamhetsberättelse. Följaktligen berörs största delen av våra företag inte alls av bestämmelserna.

En del av de sakkunniga ifrågasatte kopplingen mellan bokslut och verksamhetsberättelse och ansåg att propositionen i detta avseende strider mot årsbokslutsdirektivet och internationell praxis. Dessutom ansåg de att propositionen är ett hinder för att utveckla innehållet i verksamhetsberättelserna, inte minst de icke-ekonomiska rapporterna, bland annat om samhällsansvar och god förvaltning. De som har en kritisk inställning anser att löpande revision av verksamhetsberättelsen inte ska ingå i bokföringen och att bokföringen därför i sig ska ge en rättvisande bild av verksamheten.

Utskottet anser synpunkterna vara motiverade. Å andra sidan anser utskottet att nuvarande praxis inte går att ändra bara med en översyn av bokföringsbestämmelserna, utan att det i första hand handlar om att begränsa revisionskyldigheten. Enligt den gällande revisionslagen (15 § i 459/2007) ska revisionsberättelsen innehålla ett uttalande om huruvida *bokslutet och verksamhetsberättelsen* enligt det bokslutsregelverk som följts ger riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet och dess ekonomiska ställning.

Revisionslagen måste ändras så att den löpande revisionen helt och hållet kan inriktas på bokslutet. För att garantera tydliga regler är det motiverat att de nödvändiga ändringarna i lagstiftningen görs inom ramen för den aktuella revideringen av revisionslagen. Samtidigt måste det beaktas att detta inte befriar revisorn från skyldigheten att därtill försäkra sig om samstämmighet, att verksamhetsberättelsen är konsistent ("*consistent*") med bokslutet (artikel 34 i direktivet). På grund av kraven i ett flertal direktiv måste revisorn gå igenom verksamhetsberättelsen och försäkra sig om att den innehåller de uppgifter som rättsakterna kräver. Utskottet föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande om detta. (*Utskottets förslag till uttalande*)

Beskattningen. Även om propositionen förenklar bokföringsbestämmelserna betyder det inte att fördelarna kan realiseras fullt ut eftersom beskattningen ställer vissa krav. Propositionen ger exempelvis större möjligheter att tillämpa kontantprincipen i bokföringen, men skattemyndigheterna kräver fortfarande att prestationsprincipen tillämpas. Kontantprincipen kan, med vissa inskränkningar (27 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet), bara tillämpas på yrkesutövare som använder enkel bokföring. Vidare måste skattemyndigheterna från fall till fall avgöra hur exempelvis den nya möjligheten att ta upp kapitallån i balansräkningen ska beskattas.

Också skatteförfarandena måste vidareutvecklas för att företagen fullt ut ska kunna utnyttja den minskade administrativa bördan i bokföringen. Företagarna måste kunna förutse hur vissa grund-

Betänkande EkUB 16/2015 rd

läggande frågor i bokföringen bedöms vid beskattningen. Utskottet anser att det behövs tydliga anvisningar för detta, särskilt med avseende på små företag. Samtidigt påpekar utskottet att 27 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet felaktigt hänvisar till paragrafer i bokföringslagen som är upphävda.

Bokföringsnämnden. Precis som för närvarande kommer en samstämmig och förutsebar tolkning av de nya reglerna att kräva närmare anvisningar från bokföringsnämnden. Enligt uppgift till utskottet kan anvisningar behövs för bland annat bestämmelserna om kapitallån i 5 kap. 5 c § i lagförslag 1 och periodisering av forsknings- och utvecklingsutgifter i 8 § i samma kapitel.

Förordningsutkast. I propositionen ingår två utkast till förordning. Förordningen om uppgifter som ska tas upp i små- och mikroföretags bokslut innehåller, som det sägs ovan, förenklade skyldigheter att rapportera vissa uppgifter i bokslutet. Dessutom innehåller utkastet bestämmelser om s.k. safe harbour för mikroföretag (1 kap. 3 § 2 mom.). Det betyder att man inte i efterskott kan kräva nya uppgifter av ett mikroföretag om företaget har upprättat bokslut enligt bestämmelserna i förordningen. Ekonomiutskottet anser att förordningen är motiverad eftersom den ger småföretag och mikroföretag större flexibilitet och förenklar verksamheten. Den avlyfter onödig administrativ börda och anger en tydlig ram för bokföringen. När det gäller bestämmelserna om safe harbour menar utskottet att tillämpningsområdet bör utsträckas till alla former av mikroföretag.

I fråga om det andra utkastet (statsrådets förordning om ändring av bokföringsförordningen) framhåller utskottet att det måste förtydligas vilka bestämmelser som ska tillämpas på medelstora företag som ligger mellan definitionen på småföretag och storföretag.

DETALJMOTIVERING

1. Lag om ändring av bokföringslagen

1 kap. 1 a §. Fysiska personers bokföringsskyldighet. Utskottet föreslår att den första meningen i 2 mom. preciseras.

Av meningen framgår det att de uppgifter som krävs i fysiska personers bokföring i första hand bestäms utifrån beskattningsbehoven. Syftet är att tillåta så kallad mappreskontra. Däremot är syftet inte att leverantörsskulder och försäljningsfordringar kontinuerligt ska framgå av bokföringen eftersom man då kan kräva att de ska redovisas enligt prestationsprincipen. För att förtydliga bestämmelserna föreslår utskottet att meningen ska hänvisa till den bokföringsskyldige i stället för till bokföringen. Den som är bokföringsskyldig måste åtminstone ha så kallad mappreskontra där det går att utläsa leverantörsskulder och försäljningsfordringar i realtid.

1 kap. 4 §. Räkenskapsperiod. Enligt förslaget ska kalenderåret alltid vara räkenskapsperioden för yrkesutövare och rörelseidkare. Med hänvisning till synpunkterna i den allmänna motiveringen föreslår ekonomiutskottet att möjligheten att tillämpa en bruten räkenskapsperiod, som inte är ett kalenderår, ska finnas kvar.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

Möjligheten ska bibehållas för rörelseidkare och yrkesutövare som tillämpar dubbel bokföring. Vid bruten räkenskapsperiod måste bokslut upprättas för att det ska finnas beräkningar för hela räkenskapsperioden. Om företaget däremot tillämpar huvudregeln om kalenderåret som räkenskapsperiod behövs det inget separat bokslut. I sådana fall ersätts bokslut med uppgifterna i deklarationen.

2 kap. 6 §. Verifieringskedja. Paragrafen reglerar sambandet mellan noteringar och bokslut för att det senare ska kunna verifieras tydligt.

Ekonomiutskottet föreslår inga ändringar i paragrafen, men preciserar att den som är bokföringskyldig måste kunna lägga fram verifikat på exempelvis uppgifterna i deklarationen så att det senare går att påvisa deras samband med bokföringen.

3 kap. 10 §. Offentliggörande av bokslut och verksamhetsberättelse. I 3 mom. 4 punkten rättar utskottet en hänvisning för att den ska gälla revisionslagen (1141/2015), som träder i kraft den 1 januari 2016.

5 kap. 2 §. Fordringar, finansieringstillgångar och skulder. Ekonomiutskottet föreslår att 3 mom. preciseras så att skillnaden ska tas upp som finansieringskostnad eller någon annan adekvat post när de poster som momentet avser värderas till ett lägre värde än anskaffningsutgiften. Exempelvis kreditförluster på försäljningsfordringar ska tas upp under andra utgifter för rörelsen.

5 kap. 2 a §. Upptagande av finansiella instrument till verkligt värde samt fonden för verkligt värde. Paragrafen föreskriver att finansiella instrument ska tas upp till verkligt värde i bokslutet.

Utskottet rättar till en felaktig hänvisning i 3 mom.

Dessutom preciserar utskottet tillämpningsområdet i lägen när den som är bokföringsskyldig handlar aktivt med finansiella instrument och det kan hända att instrumenten då också inordnas under omsättningstillgångarna. I sådana fall ska 5 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten tillämpas. Det hänvisas till punkten i 5 kap. 2 a § 1 mom. Bestämmelserna i 5 kap. 2 a § tillämpas inte på värdering av omsättningstillgångar.

5 kap. 9 §. Periodisering av anskaffningsutgiften för goodwill. Paragrafen hänför sig till genomförandet av artikel 12.11 i årsbokslutsdirektivet.

Ekonomiutskottet föreslår inga ändringar i paragrafen, men vill precisera syftet. Med de nya bestämmelserna försvinner den längsta avskrivningstiden på tjugo år och företaget måste lägga fast en verkningstid för avskrivning av goodwill. Den längsta avskrivningstiden föreskrivs vara tio år enligt direktivet om det inte går att lägga fast verkningstiden tillförlitligt.

Företagen måste emellertid ta hänsyn till den tvingande bestämmelsen om nedskrivning i 5 kap. 13 §. Den föreskriver att goodwill måste skrivas ner om den sannolika framtida inkomsten är mindre än bokföringsvärdet. Följaktligen kan inte avskrivningstiden på tio år tillämpas per automa-

Betänkande EkUB 16/2015 rd

tik, utan den måste läggas fast utifrån de förväntade inkomsterna. För att avskrivningstiden på tio år ska kunna tillämpas måste företaget kunna motivera och påvisa verkningstiden.

Utskottet föreslår också preciseringar i ikraftträdandebestämmelsen om avskrivningar.

Ikraftträdandebestämmelsen. Utskottet föreslår att paragrafen kompletteras med ett nytt 5 mom.

Tillägget behövs för att avskrivningen inte ska behöva ändras för tillgångar som har anskaffats innan lagen träder i kraft. De bokföringsskyldiga som momentet avser kan fortfarande avskriva sina gamla tillgångar utan en plan som upprättas på förhand. Avskrivning enligt plan ska tillämpas när en tillgång har anskaffats efter det att lagen har trätt i kraft.

5. Lag om ändring av kreditinstitutslagen

12 kap. 2 §. Närmare bestämmelser, föreskrifter, anvisningar, yttranden och undantag.

Utskottet rättar till en felaktig hänvisning i 2 mom.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2—4 och 6 i proposition RP 89/2015 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 5 i proposition RP 89/2015 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av bokföringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

Betänkande EkUB 16/2015 rd

upphävs i bokföringslagen (1336/1997) 1 kap. 5 § 3 mom., 2 kap. 5 § 6 mom. och 8 §, 3 kap. 8 § och 12 § 2 mom., 4 kap. 2 §, 5 kap. 20 §, 6 kap. 7 § 6 mom., 9 och 10 § samt 7 kapitel, sådana som de lyder i 1 kap. 5 § 3 mom. i lagen 1304/2004, 3 kap. 8 § delvis i lagen 1304/2004, 3 kap. 12 § 2 mom. i lagen 460/2007 och 6 kap. 7 § 6 mom. i lagen 629/2001

ändras 1 kap. 1 och 2 §, 5 § 1 mom. samt 8 § 1 mom., 2 kap. rubriken i 2 § och 1 mom., 3 § 2 mom., 4 §, 5 § 1 och 2 mom., 6, 7 och 9 samt 10 § 1 och 2 mom., 3 kap. 1—4 §, 9 § 2 mom., 10 § 3 mom., 11 § 2 mom. och 13 § 2 mom., 4 kap. 1 och 5 §, 5 kap. 2, 2 a, 5, 5 a samt 8—18 §, 6 kap. 1—4 §, 5 § 2 mom., 7 § 5 mom., 8 och 11 §, 12 § 2 mom. samt 13 och 16 §, 7 a kap. 1 § och 2 § 1 mom. samt 8 kap. 1 §, 2 § 1, 2, 6 och 7 mom., 4 § 1 mom. och 6 §, sådana som de lyder i 1 kap 1 § delvis i lagarna 300/1998, 529/1998, 456/2003 och 191/2014, 2 kap. 4 §, 3 kap. 3 §, 5 kap. 12 och 14 § samt 6 kap. 1 § delvis i lagen 1304/2004, 2 kap. 9 § och 5 kap. 17 § i lagarna 300/1998 och 1304/2004, 3 kap. 1, 2 och 4 §, 9 § 2 mom., 10 § 3 mom. och 11 § 2 mom., 5 kap. 2 a, 5, 5 a, 8 och 18 §, 6 kap. 2 § och 5 § 2 mom., 7 a kap. 1 § och 2 § 1 mom. samt 8 kap. 2 § 2 mom. och 6 § i lagen 1304/2004, 4 kap. 5 § samt 6 kap. 8 och 13 § delvis i lagarna 629/2001, 5 kap. 9 § i lagen 629/2001, 6 kap. 7 § 5 mom. i lagen 300/1998, 8 kap. 1 § delvis i lagarna 304/2010, 610/2010 och 191/2014, 8 kap. 2 § 6 mom. i lagen 1312/2004 och 8 kap. 4 § 1 mom. i lagen 399/2013, samt

fogas till 1 kap. en ny 1 a §, till 4 § en ny 3 mom., till kapitlet en ny 4 a—4 d, 6 a och 9 §, till 2 kap. 2 § en ny 3 mom. samt en ny 5 b och 7 a §, till 3 kap en ny 1 a, 2 a och 7 a §, till 4 kap en ny 8 §, till 5 kap en ny 2 b, 5 b och 5 c § samt till 8 kap. 5 §, sådan den lyder i lag 1304/2004, en ny 2 och 3 mom., som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Juridiska personers bokföringsskyldighet

Bokföringsskyldiga är utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag

1) öppna bolag, kommanditbolag, aktiebolag, andelslag, föreningar, stiftelser och andra privatrechtliga juridiska personer, samt

2) registrerade religionssamfund och deras registrerade lokalsamfund enligt 2 kap. i religionsfrihetslagen (453/2003).

Om det för att en juridisk person enligt 1 mom. 1 punkten ska ha rättsförmåga krävs att denna är införd i handelsregistret eller något annat register, är den juridiska personen bokföringsskyldig också för sin verksamhet före registreringen. Bokföringsskyldig är också konkursboet för en juridisk person enligt 1 mom. 1 punkten, om konkursboet fortsätter den juridiska personens verksamhet.

Utländska juridiska personer är inte bokföringsskyldiga enligt denna lag. I 17 a § i handelsregisterlagen (129/1979) föreskrivs om registrering av bokslutshandlingar för utländska näringsidkare som har etablerat filial i Finland.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

1 a §

Fysiska personers bokföringsskyldighet

Fysiska personer, med undantag för lantbrukare och fiskare, är bokföringsskyldiga för rörelse som de driver och yrke som de utövar. Bokföringsskyldigheten gäller också dödsbon och konkursbon som fortsätter yrkesutövares och rörelseidkares verksamhet.

Affärshändelser ska bokföras så att **den bokföringsskyldige kontinuerligt kan redogöra för** beloppet av leverantörsskulder och försäljningsfordringar **och bokföringen ge** behövliga uppgifter för fullgörande av skattskyldigheten ~~kontinuerligt framgår av bokföringen~~. Trots vad som föreskrivs i 2 § i detta kapitel är yrkesutövare och rörelseidkare inte skyldiga att ha dubbel bokföring, ifall högst en av följande förutsättningar har uppfyllts under både den avslutade och den föregående räkenskapsperioden:

- 1) balansomslutningen överskrider 100 000 euro,
- 2) omsättningen eller motsvarande intäkter överskrider 200 000 euro, eller
- 3) det genomsnittliga antalet anställda överskrider tre personer.

Yrkesutövare och rörelseidkare är skyldiga att upprätta bokslut om minst två av de gränser som anges i 4 b § har överskridits både under den avslutade och den omedelbart föregående räkenskapsperioden. Bokslutet ska upprättas med iakttagande av bestämmelserna om små företags bokslut i denna lag och av bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Trots bestämmelserna i denna paragraf är en fysisk person skyldig att iaktta vad som föreskrivs om bokföringsskyldigheten någon annanstans i lag eller bestäms eller föreskrivs med stöd av en sådan lag, om det yrke som personen utövar eller den rörelse som personen driver förutsätter tillstånd eller om verksamheten annars är ställd under myndighetstillsyn.

2 §

Dubbel bokföring

Med undantag för fysiska personer och som avses i 1 a § 2 mom. ska bokföringsskyldiga ha dubbel bokföring.

4 §

Räkenskapsperiod

Med avvikelse från 1 mom. är räkenskapsperioden för yrkesutövare och rörelseidkare alltid kalenderåret. **Vid dubbel bokföring kan räkenskapsperioden dock avvika från kalenderåret enligt vad som föreskrivs i 1 mom. För en sådan räkenskapsperiod ska bokslut upprättas enligt 1 a § 3 mom.**

Betänkande EkUB 16/2015 rd

4 a §

Små företag

I denna lag avses med små företag bokföringsskyldiga för vilka högst ett av följande tre gränsvärden överskrids på bokslutsdagen för både den avslutade och den omedelbart föregående räkenskapsperioden:

- 1) balansomslutning 6 000 000 euro,
- 2) omsättning 12 000 000 euro,
- 3) genomsnittligt antal anställda under räkenskapsperioden 50 personer

4 b §

Mikroföretag

I denna lag avses med mikroföretag bokföringsskyldiga för vilka högst ett av följande tre gränsvärden överskrids på bokslutsdagen för både den avslutade och den omedelbart föregående räkenskapsperioden:

- 1) balansomslutning 350 000 euro,
- 2) omsättning 700 000 euro,
- 3) genomsnittligt antal anställda under räkenskapsperioden 10 personer

4 c §

Stora företag

I denna lag avses med stora företag bokföringsskyldiga för vilka minst två av följande tre gränsvärden överskrids på bokslutsdagen för både den avslutade och den omedelbart föregående räkenskapsperioden:

- 1) balansomslutning 20 000 000 euro,
- 2) omsättning 40 000 000 euro,
- 3) genomsnittligt antal anställda under räkenskapsperioden 250 personer.

4 d §

IAS-förordningen

I denna lag avses med IAS-förordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002/EG om tillämpning av internationella redovisningsstandarder.

5 §

Bestämmande inflytande

En bokföringsskyldig anses ha bestämmande inflytande i en annan bokföringsskyldig eller i ett motsvarande utländskt företag (*målföretag*), om den bokföringsskyldiga

Betänkande EkUB 16/2015 rd

1) innehar mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i målföretaget och denna röstmajoritet grundar sig på ägande, medlemskap, bolagsordningen, bolagsavtalet eller därmed jämförbara stadgar eller något annat avtal,

2) har rätt att utse eller avsätta flertalet av ledamöterna i målföretagets styrelse eller motsvarande organ eller i ett organ som har denna rätt, och rätten grundar sig på samma omständigheter som den röstmajoritet som avses i 1 punkten, eller

3) i övrigt har faktiskt bestämmande inflytande i målföretaget.

6 a §

Små och stora koncerner

I denna lag avses med

1) små koncerner sådana koncerner där högst ett av de gränsvärden som anges i 4 a § överskrids,

2) stora koncerner sådana koncerner där minst två av de gränsvärden som anges i 4 c § överskrids.

Överskridande av gränsvärdena enligt 1 mom. bestäms på moderföretagets bokslutsdag på basis av koncernföretagens sammanräknade tal.

8 §

Intresseföretag

Ett intresseföretag är ett ägarintresseföretag i vilket den bokföringsskyldiga innehar minst en femtedel och högst hälften av det röstetal som ägarintresseföretagets aktier eller andelar medför. Om den bokföringsskyldiga innehar en femtedel eller en mindre andel av röstetalet samt utövar ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, ska ett ägarintresseföretag betraktas som intresseföretag om inte den bokföringsskyldiga visar annat.

9 §

Företag av allmänt intresse

Företag av allmänt intresse enligt artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (nedan *direktivet*) är i Finland

1) finländska sammanslutningar som har emitterat aktier, skuldebrev eller andra värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt 2 kap. 5 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012),

2) kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § i kreditinstitutslagen (610/2014), och

3) försäkringsbolag enligt 1 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen (521/2008)

Betänkande EkUB 16/2015 rd

2 kap.

Bokföring av affärshändelser samt bokföringsmaterial

2 §

Bokföringskonton, kontoplan och bokföringar

Affärshändelserna ska bokföras enligt sin art på olika konton (*notering*). Varje konto ska bibehållas oförändrat till sitt innehåll. Kontots innehåll kan likväl ändras på grund av verksamhetens utveckling, ändring av den kontoplan som avses i 2 mom. eller av annan särskild anledning.

Bokföringen indelas i en huvudbokföring ur vars noteringar bokslutet härleds samt i eventuella delbokföringar från vilka uppgifterna överförs till huvudbokföringen som sammanställda noteringar.

3 §

Bokföringsgrunder

Utgifter och inkomster får även bokföras på grundval av fakturering (*faktureringsprincipen*) eller på grundval av betalning (*kontantprincipen*). Om utgifter och inkomster bokförs enligt kontantprincipen, ska leverantörsskulderna och försäljningsfordringarna kunna klarläggas fortlöpande.

4 §

Bokföringsordning och bokföringstid

Bokföringen ska ordnas så att noteringarna kan granskas kronologiskt och systematiskt.

En förutsättning för bokföringsordningen är att kontantbetalningar noteras i bokföringen för varje dag. Övriga noteringar och de sammanställda noteringar i delbokföringarna som överförs till huvudbokföringen får göras månadsvis eller för någon annan motsvarande period, om det inte i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den förutsätts kronologiskt mer exakta noteringar.

Kontantbetalningar bokförs utan dröjsmål. Övriga noteringar ska göras i så god tid att

1) i denna eller i någon annan lag förutsatta anmälningar eller deklARATIONER till myndigheterna för beskattning eller andra syften kan upprättas på det sätt som föreskrivs om uppdaterad bokföring i 6 § andra meningen, och att

2) den som ansvarar för ett företags eller en stiftelses bokföring kan uppfylla sin tillsynsskyldighet.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

5 §

Verifikation

Bokföringen ska grunda sig på en daterad och systematiskt numrerad eller på motsvarande sätt specificerad verifikation över affärshändelser. Sambandet mellan en affärshändelse, verifikationen och bokföringen måste kunna konstateras utan svårighet.

Av en utgiftsverifikation ska framgå den mottagna produktionsfaktorn och av en inkomstverifikation den överlåtna prestationen. Tidpunkten för mottagandet av en produktionsfaktor och överlåtelsen av en prestation ska kunna visas med hjälp av en verifikation.

— — — — —

5 b §

Verifikation till noter

Bokslutsnoter ska, om grunden inte annars är uppenbar, baseras på verifikation av innehållet (*verifikation till noter*). Sambandet mellan noten och verifikationen måste kunna konstateras utan svårighet.

6 §

Verifieringskedja

Bokföringen ska ordnas så att sambandet mellan affärshändelser, verifikationer och noteringar dels via eventuella delbokföringar och huvudbokföringen och dels vidare till bokslutet utan svårighet kan konstateras i båda riktningarna. Detsamma gäller regelbundna anmälningar och deklarationer till myndigheterna för beskattning och andra ändamål.

7 §

Bokföringsmaterial

Verifikationer, bokföringar och annat bokföringsmaterial ska behandlas och förvaras så att innehållet utan svårighet kan granskas och vid behov skrivas ut i läsbar form.

Efter att bokslutet upprättats får innehållet i verifikationer, bokföringar och annat bokföringsmaterial inte ändras eller strykas. Ändringar eller strykningar i innehållet får inte heller göras efter det att en sådan anmälan eller deklaration som avses i 6 § lämnats eller efter att den bokföringsskyldiga har offentliggjort eller gett en utomstående tillgång till ett mellanbokslut som den bokföringsskyldiga upprättat på basis av materialet eller något annat motsvarande dokument.

Formatet för verifikationer, bokföringar och annat bokföringsmaterial får ändras om detta är nödvändigt för behandlingen, överföringen eller förvaringen. Innehållet och verifieringskedjan måste då säkerställas.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

7 a §

Förteckning över bokföringar och material

Den bokföringsskyldiga ska ha en förteckning över de bokföringar som ligger till grund för bokslutet samt över de olika slagen av verifikationer och annat bokföringsmaterial. Av förteckningen ska det framgå vilka de inbördes sambanden mellan bokföringarna, verifikationerna och bokföringsmaterialet är och hur materialet förvaras.

9 §

Förvaring av bokföringsmaterial

Bokslut, bokföringar, verifikationer och annat bokföringsmaterial ska förvaras omsorgsfullt på ett sätt som uppfyller kraven i 7 § så att de utan ogrundat dröjsmål ska kunna granskas av myndigheter och revisorer med utgångspunkt i Finland.

10 §

Arkiveringstid för bokföringsmaterial

Bokslut, verksamhetsberättelser, bokföringar, kontoplaner samt förteckningar över bokföringar och material ska bevaras i minst 10 år efter räkenskapsperiodens utgång så att kraven i 6, 7 och 9 § uppfylls.

Om längre bevaringstid inte föreskrivs någon annanstans i lag ska räkenskapsperiodens verifikationer, korrespondens om affärshändelser och annat bokföringsmaterial än sådant som nämns i 1 mom. bevaras minst sex år från utgången av det år då räkenskapsperioden har upphört så att kraven i 6, 7 och 9 § uppfylls.

— — — — —

3 kap.

Bokslut och verksamhetsberättelse

1 §

Bokslutets innehåll

För varje räkenskapsperiod ska upprättas ett bokslut som består av

- 1) en balansräkning som ger en bild av den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen,
- 2) en resultaträkning som beskriver hur resultatet har uppkommit,
- 3) en finansieringsanalys som beskriver anskaffningen och användningen av medel, om den bokföringsskyldiga är ett storföretag eller ett företag av allmänt intresse, samt
- 4) uppgifter som ska lämnas i bilagor till balansräkningen, resultaträkningen och finansieringsanalysen (*noter*).

Betänkande EkUB 16/2015 rd

För varje post i balansräkningen, resultaträkningen och finansieringsanalysen ska motsvarande uppgifter för den närmast föregående räkenskapsperioden anges (*jämförelsetal*). Om specificeringen av balansräkningen, resultaträkningen eller finansieringsanalysen har ändrats, ska jämförelsetalet om möjligt korrigeras. På samma sätt ska förfaras, om jämförelsetalet av någon annat skäl inte är användbart.

Till bokslutet ska fogas en verksamhetsberättelse enligt 1 a §, om den bokföringsskyldiga är

- 1) ett publikt aktiebolag,
- 2) ett sådant andelslag eller privat aktiebolag som inte är ett mikro- eller småföretag, eller
- 3) ett företag av allmänt intresse.

Handlingar som ingår i bokslutet och som fogats till bokslutet ska vara överskådliga och bilda en helhet.

1 a §

Verksamhetsberättelse

I verksamhetsberättelsen ska beskrivas

- 1) utvecklingen och resultatet av den bokföringsskyldigas verksamhet,
- 2) den bokföringsskyldigas ekonomiska situation, och
- 3) de mest relevanta riskerna och osäkerhetsfaktorerna.

När det är nödvändigt för att förstå beskrivningen enligt 1 mom. ska även anges

- 1) ekonomiska nyckeltal, och
- 2) andra än ekonomiska nyckeltal för personal och miljökonsekvenser.

Den beskrivning som avses i 1 mom. ska med avseende på den bokföringsskyldigas storlek och struktur vara neutral och heltäckande. Den ska vid behov hänvisa till omständigheter som framgår av bokslutet och ge kompletterande information om dem.

Utöver vad som föreskrivs ovan i denna paragraf ska verksamhetsberättelsen innehålla

- 1) uppgifter om väsentliga händelser som inträffat efter räkenskapsperioden,
- 2) en uppskattning av den bokföringsskyldigas sannolika framtida utveckling,
- 3) en utredning om omfattningen av forsknings- och utvecklingsverksamheten,
- 4) uppgifter om filialer,
- 5) uppgifter om finansiella instrument som tagits upp till verkligt värde enligt 5 kap. 2 a § 5 mom.,
- 6) sådana uppgifter om förvärv och avyttring av egna aktier och andelar som avses i 8 kap. 8 § i aktiebolagslagen (624/2006) och 8 kap. 8 § i lagen om andelslag (421/2013), samt
- 7) uppgifter som förutsätts någon annanstans i lagstiftningen.

2 §

En rättvisande bild

Bokslutet och verksamhetsberättelsen ska ge en rättvisande bild av den bokföringsskyldigas verksamhetsresultat och ekonomiska ställning i enlighet med väsentlighetsprincipen samt med beaktande av arten och omfattningen av den bokföringsskyldigas verksamhet.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

Om inte iakttagande av de förpliktelser som föreskrivs någon annanstans i denna lag leder till en rättvisande bild enligt 1 mom. ska den bokföringsskyldiga med beaktande av 2 a § i noterna uppge de omständigheter som är behövliga för detta.

Om iakttagande av någon annan bestämmelse i denna lag än 3 § på ett betydande sätt skulle äventyra möjligheterna att ge en rättvisande bild, ska den inte tillämpas. Bestämmelsen i fråga ska specificeras i noterna och dessutom ska en utredning ges om grunderna för att den inte tillämpas och hur detta påverkar verksamhetsresultatet och den ekonomiska ställningen.

Närmare bestämmelser om tillämpningen av 3 mom. på mikroföretag utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 a §

Väsentlighet som en allmän bokslutsprincip

En omständighet som framgår av bokslutet eller verksamhetsberättelsen är väsentlig då utlämnanden av eller felaktigheter i den rimligen kan förväntas påverka de beslut som användarna fattar på grundval av bokslutet och verksamhetsberättelsen. Fast en omständighet i sig är oväsentlig ska väsentlighetsbedömningen avse helheten, om flera liknande omständigheter föreligger.

När det är fråga om en sådan omständighet gällande bokslutet eller verksamhetsberättelsen som inte är väsentlig för en rättvisande bild, får avvikelse ske från denna lags bestämmelser som gäller

- 1) periodisering av inkomster eller utgifter,
- 2) värdering av tillgångs- eller skuldposter,
- 3) framställningssätt,
- 4) uppgifter som ska framgå av bokslutet eller verksamhetsberättelsen, eller
- 5) upprättande av koncernbokslut.

Bestämmelsen i 2 mom. tillämpas inte på skyldigheten enligt 2 kap. 1 § att anteckna varje affärshändelse i bokföringen.

3 §

Övriga allmänna bokslutsprinciper

När bokslutet och verksamhetsberättelsen upprättas i enlighet med 2 och 2 a § samt i fråga om den ingående balansen ska följande principer följas:

- 1) den bokföringsskyldiga ska förutsättas fortsätta sin verksamhet,
- 2) konsekvens ska iakttas när principerna och metoderna för upprättande av bokslutet tillämpas från en räkenskapsperiod till en annan,
- 3) uppmärksamhet ska fästas vid affärstransaktionernas faktiska innehåll och inte enbart vid deras juridiska form (*innehållsbetoning*),
- 4) försiktighet ska iakttas oberoende av räkenskapsperiodens resultat,
- 5) den ingående balansen ska basera sig på den föregående räkenskapsperiodens utgående balans,
- 6) de intäkter och kostnader som hänför sig till räkenskapsperioden ska tas upp utan hänsyn till datum för betalningen (*prestationsprincipen*),

Betänkande EkUB 16/2015 rd

7) varje tillgång och annan post som tas upp bland posterna i balansräkningen ska värderas särskilt för sig, samt

8) i balansräkningen ska poster bland aktiva respektive passiva och i resultaträkningen intäkter och kostnader tas upp till fullt belopp utan att de dras av från varandra, om inte en sammanställning behövs för att ge en rättvisande bild (*nettningsförbud*).

Den försiktighet som avses i 1 mom. 4 punkten förutsätter särskilt att i bokslutet och verksamhetsberättelsen tas upp

1) endast sådana vinster som har realiserats under räkenskapsperioden och

2) alla avskrivningar och nedskrivningar av aktiva samt uppskrivningar av skulder liksom alla förutsebara förpliktelser och möjliga förluster som har uppkommit under denna eller tidigare räkenskapsperioder, även om dessa blir kända först efter räkenskapsperiodens utgång.

När det är fråga om en sådan väsentlig omständighet som avses i 2 a § får avvikelser från principen i 1 och 2 mom. göras endast av särskilda skäl. En sådan avvikelse ska basera sig på lag eller på en bestämmelse eller föreskrift som utfärdats med stöd av lag. I noterna ska tas in en redogörelse för grunderna till avvikelsen samt en beräkning av hur avvikelsen påverkar räkenskapsperiodens resultat och den ekonomiska ställningen.

4 §

Rättelse och komplettering av bokföring enligt fakturerings- och kontantprincipen samt bokslut enligt kontantprincipen

Mindre noteringar som gjorts enligt fakturerings- eller kontantprincipen behöver inte rättas och kompletteras enligt prestationsprincipen innan bokslutet och verksamhetsberättelsen upprättas, om deras totala inverkan inte är väsentlig.

Om ett mikroföretag är en förening eller stiftelse får det upprätta sitt bokslut också enligt kontantprincipen, förutsatt att det inte är moderföretag i en koncern för vilken ska upprättas koncernbokslut. Ett bokslut som upprättas enligt kontantprincipen ska innehålla åtminstone följande noter:

1) en bedömning av förfarandets inverkan på räkenskapsperiodens resultat och på den ekonomiska ställningen,

2) leverantörsskulder och försäljningsfordringar som inte tagits upp i balansräkningen,

3) förändringar i omsättningstillgångar enligt 4 kap. 4 § 2 mom.,

4) förändringar i bestående aktiva enligt 4 kap. 3 §,

5) räntor på främmande kapital enligt prestationsprincipen, samt

6) semesterlöneskuld enligt prestationsprincipen.

7 a §

Ansvar för bokslutet och verksamhetsberättelsen samt för förteckningen över bokföringar och material

Bestämmelser om det ansvar som styrelseledamöter och medlemmar av andra motsvarande organ samt den verkställande direktören har för bokslutet och verksamhetsberättelsen finns i de lagar som gäller respektive juridiska personer. Samma ansvar gäller också i fråga om den förteckning över bokföringar och material som avses i 2 kap. 7 a §.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

9 §

Registrering av bokslut och verksamhetsberättelse

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas även på andra bokföringsskyldiga som är större än ett små företag.

10 §

Offentliggörande av bokslut och verksamhetsberättelse

Den bokföringsskyldiga får även publicera sitt bokslut eller sin verksamhetsberättelse i sammandrag, förutsatt att

1) det framgår av sammandraget att det inte innehåller alla de uppgifter som ska lämnas i ett bokslut eller i en verksamhetsberättelse enligt 1 §,

2) till sammandraget inte fogas en revisionsberättelse,

3) av sammandraget framgår om revisorns uttalande enligt 15 § 3 mom. första meningen i revisionslagen har lämnats utan reservation, med reservation eller med avvikande mening eller att revisorn inte har kunnat uttala sig,

4) det framgår av sammandraget om revisorn trots att uttalandet lämnats utan reservation förslår sådana tilläggsuppgifter som avses i 3 kap. 5 § 3 mom. tredje meningen i revisionslagen eller gör ett påpekande enligt 15 § 4 mom. i samma lag, och att

5) det framgår av sammandraget i vilket register bokslutet och verksamhetsberättelsen finns tillgängliga i fullständig form eller huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen inte ännu har sänts för registrering.

11 §

Skyldighet att ge kopior

En bokföringsskyldig som avses i 9 § 1 och 2 mom. ska på begäran ge en kopia av sitt bokslut och sin verksamhetsberättelse, om begäran har gjorts innan bokslutet och verksamhetsberättelsen anmälts för registrering.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

13 §

Specifikationer till balansräkningen och till noterna

På specifikationer till balansräkningen och till noterna tillämpas 2 kap. 7 och 9 § samt 10 § 1 och 3 mom.

4 kap.

Definitioner i anslutning till bokslutsposter

1 §

Omsättning

I omsättningen ingår intäkterna från försäljning av produkter och tjänster med avdrag för beviljade rabatter samt mervärdesskatt och andra skatter som baserar sig direkt på beloppet av försäljningen.

5 §

Anskaffningsutgift

Med anskaffningsutgift avses de direkta utgifterna för anskaffning och tillverkning av en tillgång.

En rimlig andel av de indirekta utgifterna för anskaffning och tillverkning får räknas in i anskaffningsutgiften för en tillgång, till den del som dessa utgifter hänför sig till produktionsperioden. Dessa indirekta utgifter måste kunna utredas med stöd av kostnadsberäkning eller kostnads-kalkyler.

Ränteutgifterna för lån som under produktionsperioden kan hänföras till produktionen av en tillgång får räknas in i anskaffningsutgiften.

Om inte den bokföringsskyldiga visar något annat, ska anskaffningsutgiften för tillgångar av samma slag vilka ingår i omsättningstillgångarna beräknas enligt först-in-först-ut-principen eller i motsatt anskaffnings- och överlåtelseordning. Som anskaffningsutgift för sådana tillgångar får även anges realiserade genomsnittliga anskaffningsutgifter vägda enligt motsvarande anskaffningsvolym eller ett värde som beräknats på något annat sådant allmänt använt sätt som är förenligt med god bokföringssed.

Bestämmelserna i 4 mom. tillämpas även på de värdepapper av samma slag som tas upp i balansräkningens aktiva men inte utgör omsättningstillgångar.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

8 §

Egna och moderföretagets aktier och andelar

Ett aktiebolags egna aktier enligt aktiebolagslagen får inte tas upp i balansräkningen. Ett utländskt dotterbolags egna aktier eller aktier i ett finländskt moderföretag får inte tas upp i koncernbalansräkningen. I balansräkningen får inte heller tas upp ett andelslags i lagen om andelslag avsedda egna andelar och aktier i andelslaget och i dess moderföretag.

5 kap.

Värderings- och periodiseringsbestämmelser

2 §

Fordringar, finansieringstillgångar och skulder

I balansräkningen upptas

- 1) fordringar till nominellt belopp, likväl högst till det sannolika värdet,
- 2) värdepapper, som utgör finansieringstillgångar, och andra sådana finansieringsmedel till anskaffningsutgiften eller, om deras sannolika verkliga marknadspris på bokslutsdagen är lägre, till detta värde, och
- 3) skulder till nominellt belopp eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp som den stiger till på grund av den förändrade jämförelsegrunden.

Den bokföringsskyldiga får så som föreskrivs i 1 mom. 2 punkten värdera också värdepapper och andra sådana finansieringsmedel som hör till bestående aktiva.

Då fordringar som avses i 1 mom. 1 punkten eller rörliga aktiva som avses i 2 punkten eller sådana bestående aktiva som avses i 2 mom. värderas till ett lägre värde än anskaffningsutgiften, ska skillnaden tas upp i resultaträkningen som en finansieringskostnad **eller i någon annan adekvat post.**

2 a §

Upptagande av finansiella instrument till verkligt värde samt fonden för verkligt värde

Med avvikelse från 2 § 1 mom. 2 punkten kan derivatavtal och övriga finansiella instrument tas upp till verkligt värde. Då instrumenten tas upp till verkligt värde i bokslutet ska de internationella redovisningsstandarder iakttas som godkänts genom IAS-förordningen. Bestämmelser om undantag från tillämpning av standarderna eller från sådana tilläggskrav på de uppgifter som läggs fram i bokslutet eller i verksamhetsberättelsen och som baserar sig på tillämpningen av standarderna kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Förändringar i finansiella instruments verkliga värde ska tas upp i fonden för verkligt värde, då den internationella redovisningsstandard som avses i 1 mom. förutsätter att de ska tas upp i det

Betänkande EkUB 16/2015 rd

egna kapitalet. Bestämmelser om begränsningar i utbetalning och annan användning av fonden för verkligt värde finns i aktiebolagslagen och lagen om andelslag.

Fonden för verkligt värde ska justeras när ett finansiellt instrument avyttras eller förfaller eller annars är föremål för en sådan nedskrivning som på det sätt som förutsätts i den standard som avses i 1 mom. ska tas upp på ett resultatpåverkande sätt.

Om de internationella redovisningsstandarder som avses i 1 mom. inte förutsätter att motsvarande omständigheter tas upp i noterna ska av verksamhetsberättelsen, i fråga om finansiella instrument som tagits upp till verkligt värde, framgå

1) mål och förfaranden för hantering av finansiella risker, inklusive dess säkringsförfarande för varje viktig typ av planerad transaktion där säkringsredovisning används,

2) pris-, kredit-, likviditets- och kassaflödesrisker, om dessa uppgifter är väsentliga för bedömningen av den bokföringsskyldigas ekonomiska ställning eller resultat.

Av moderföretagets verksamhetsberättelse ska också om koncernen framgå de uppgifter som avses i **4 mom.**

Om en bokföringsskyldig är ett mikroföretag och iakttar vad som i denna lag och med stöd av den föreskrivs om mikroföretag, får den bokföringsskyldiga inte tillämpa värderingsförfarandet för finansiella instrument enligt denna paragraf.

2 b §

Upptagande av förvaltningsfastigheter till verkligt värde

Den bokföringsskyldiga får ta upp sina förvaltningsfastigheter till verkligt värde. När sådana fastigheter tas upp och presenteras i bokslutet ska de redovisningsstandarder iakttas som godkänts genom IAS-förordningen samt bestämmelserna i 2 a § 2 och 3 mom. om fonden för verkligt värde. Bestämmelser om undantag från tillämpning av standarderna eller från sådana tilläggskrav på de uppgifter som läggs fram i bokslutet eller i verksamhetsberättelsen och som baserar sig på tillämpningen av standarderna kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om en bokföringsskyldig är ett mikroföretag och iakttar vad som i denna lag och med stöd av den föreskrivs om mikroföretag, får den bokföringsskyldiga inte tillämpa värderingsförfarandet för finansiella instrument enligt denna paragraf.

5 §

Periodisering av anskaffningsutgiften för materiella tillgångar som genererar inkomst under flera räkenskapsperioder

Anskaffningsutgiften för tillgångar som hör till de materiella tillgångarna och väntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder avskrivs enligt plan så att den kostnadsförs på respektive räkenskapsperiod under sin verkningstid (*avskrivning*). Återstoden av anskaffningsutgiften ska efter räkenskapsperiodens avskrivning tas upp i balansräkningen bland bestående aktiva (*aktivering*).

I en aktiverad anskaffningsutgift inräknade utgifter för anskaffning och tillverkning ska kunna klarläggas med hjälp av kostnadsberäkning eller kostnadskalkyler.

Tillgångar av samma slag bland bestående aktiva, vars anskaffningsutgift är av underordnad betydelse, får i balansräkningen tas upp till samma belopp från en räkenskapsperiod till en annan,

Betänkande EkUB 16/2015 rd

om de av den bokföringsskyldiga omsätts så att förändringarna i deras kvantitet och sammanlagda värde är obetydliga.

5 a §

Periodisering av anskaffningsutgiften för immateriella rättigheter

Anskaffningsutgiften för koncessioner, patent, licenser och varumärken samt andra motsvarande rättigheter ska aktiveras om en rättighet väntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder.

Om den bokföringsskyldiga själv har skapat en sådan immateriell rättighet som avses i 1 mom. får anskaffningsutgiften för denna aktiveras med iakttagande av försiktighet, under förutsättning att rättigheten väntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder.

En aktiverad anskaffningsutgift som avses i 1 och 2 mom. ska under sin verkningstid skrivas av enligt plan.

5 b §

Upptagande av tillgångar som förvärvats genom finansiella leasingavtal

När den bokföringsskyldiga har ingått ett leasingavtal som innebär att de risker och förmåner som är förknippade med tillgångarna till väsentliga delar övergår på leasingtagaren när avtalsperioden börjar, får leasinggivaren ta upp tillgångarna i sitt bokslut som om de hade sålts, medan leasingtagaren får ta upp dem som om de hade köpts. Om den bokföringsskyldiga väljer detta bokföringssätt, ska det tillämpas på alla sådana avtal som avses i detta moment. När det gäller upptagande och presenterande i bokslutet ska de redovisningsstandarder iakttas som antagits genom IAS-förordningen. Bestämmelser om undantag från tillämpning av standarderna eller från sådana tilläggskrav på de uppgifter som läggs fram i bokslutet eller i verksamhetsberättelsen och som baserar sig på tillämpningen av standarderna kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 c §

Upptagande av kapitallån i balansräkningen

Som en separat post i det egna kapitalet får sådana kapitallån tas upp som ett aktiebolag eller ett andelslag med beaktande av lånevillkoren anser ha karaktären av eget kapital, på det sätt som i de redovisningsstandarder som godkänts genom IAS-förordningen förutsätts i fråga om värdepapper som hänförs till eget kapital. I annat fall ska ett sådant lån tas upp i det främmande kapitalet.

8 §

Periodisering av forsknings- och utvecklingsutgifter

Forskningsutgifter tas upp som kostnad under räkenskapsperioden.

Utvecklingsutgifter får aktiveras om de väntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder. De aktiverade utvecklingsutgifterna ska avskrivas enligt plan under sin verkningstid. Om den

Betänkande EkUB 16/2015 rd

bokföringsskyldiga inte på ett tillförlitligt sätt kan bedöma verkningstiden, ska utvecklingsutgifterna avskrivas under högst tio år.

Om utvecklingsutgifterna har aktiverats får den ännu icke kostnadsförda delen av aktiveringen inte delas ut av räkenskapsperiodens resultat, vinstmedel eller andra utdelningsbara fonder hos en bokföringsskyldig som är

- 1) ett aktiebolag eller någon annan sammanslutning som är skyldig att iaktta aktiebolagslagen,
- 2) ett sådant öppet bolag eller kommanditbolag vars samtliga ansvariga bolagsmän är aktiebolag, eller
- 3) ett andelslag eller någon annan sammanslutning som är skyldig att iaktta lagen om andelslag.

9 §

Periodisering av anskaffningsutgiften för goodwill

Anskaffningsutgiften för goodwill får aktiveras. Det aktiverade värdet för goodwill ska avskrivas enligt plan under sin verkningstid. Om den bokföringsskyldiga inte på ett tillförlitligt sätt kan bedöma verkningstiden ska goodwill avskrivas inom högst tio år.

10 §

Kapitalrabatt och emissionsutgifter för lån

Kapitalrabatt som hänför sig till upptagande av lån och därmed jämförbara utgifter samt utgifter för emission av lån får aktiveras med iakttagande av försiktighet. De aktiverade posterna ska kostnadsföras enligt en plan som baserar sig på lånetiden, dock minst i samma förhållande som lånet återbetalas.

11 §

Periodisering av andra utgifter med lång verkningstid

Har andra utgifter med lång verkningstid än de som avses i 7—10 § aktiverats, ska de avskrivas enligt plan under sin verkningstid. Om den bokföringsskyldiga inte på ett tillförlitligt sätt kan bedöma verkningstiden ska utgiften avskrivas inom högst tio år.

12 §

Andra än planenliga avskrivningar

Den bokföringsskyldiga får ta upp avskrivningar som överskrider planen om det finns skattemässiga skäl till detta.

Utan hinder av 5 § 1 mom., 5 a § 3 mom., 8 § 2 mom. och 9—11 § får fysiska personer som avses i 1 kap. 1 a § 1 och 2 mom. samt bokföringsskyldiga vars verksamhet baserar sig på besittning av fastigheter, avskriva anskaffningsutgiften för tillgångar som hör till bestående aktiva under deras verkningstid utan någon på förhand uppgjord plan. Vid sådan avskrivning måste man iaktta

Betänkande EkUB 16/2015 rd

kontinuitet och konsekvens. Vad som föreskrivs ovan i detta moment berättigar inte till avvikelser från aktiveringsskyldigheten då en utgift väntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder och inte heller från den maximala avskrivningstiden.

13 §

Nedskrivning

Om den sannolika framtida inkomsten av en tillgång eller investering som hör till bestående aktiva beräknas bli varaktigt mindre än den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften, ska skillnaden kostnadsföras som en nedskrivning.

14 §

Framtida utgifter och förluster samt avsättningar

I resultaträkningen ska dras av de utgifter och förluster som orsakas av framtida förpliktelser, om

- 1) de hänför sig till räkenskapsperioden eller en tidigare räkenskapsperiod,
- 2) de ska anses vara säkra eller sannolika vid den tidpunkt då bokslutet upprättas,
- 3) den inkomst som motsvarar dem inte är säker eller sannolik, och
- 4) de baserar sig på lag eller den bokföringsskyldigas förpliktelse gentemot en utomstående.

Om det exakta beloppet av en utgift eller förlust som avses i 1 mom. eller datum för dess realisering är känt ska det, beroende på dess karaktär, tas upp i balansräkningen som främmande kapital eller som en resultatregleringspost. I annat fall ska beloppet tas upp som en avsättning.

Förluster och utgifter som avses i 1 mom. samt avsättningar som avses i 2 mom. ska i resultaträkningen och balansräkningen tas upp till sitt sannolika belopp.

Avsättningar får inte användas för nedskrivning av tillgångsposter till ett belopp som är mindre än det som tagits upp i balansräkningens aktiva.

15 §

Skattemässiga reserver

I bokslutet får överföring göras till investerings-, drifts- och andra sådana skattemässiga reserver.

16 §

Rättelse av kostnadsföring

Om en kostnadsföring som har gjorts tidigare än under den räkenskapsperiod som bokslutet avser beträffande finansieringstillgångar enligt 2 §, omsättningstillgångar enligt 6 § 1 mom. eller balansräkningens bestående aktiva enligt 13 § visar sig vara obefogad, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen. Rättelsen avser dock inte goodwill.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

17 §

Uppskrivning

Om det sannolika överlåtelsepriset för ett jord- eller vattenområde eller ett annat värdepapper än ett i 2 a § avsett finansiellt instrument, som hör till bestående aktiva på bokslutsdagen, varaktigt är väsentligt högre än den ursprungliga anskaffningsutgiften, får i balansräkningen utöver den ännu oavskrivna delen av anskaffningsutgiften med iakttagande av konsekvens och försiktighet tas upp en uppskrivning motsvarande högst skillnaden mellan det sannolika överlåtelsepriset och den oavskrivna delen av anskaffningsutgiften.

Om en i 1 mom. avsedd uppskrivning gäller aktier eller andelar som ett moderföretag äger i ett dotterföretag, ska de aktier eller andelar som dotterföretaget äger i moderföretaget anses vara utan värde när uppskrivningen görs.

Ett belopp motsvarande uppskrivningen ska tas upp i en uppskrivningsfond som ingår i det egna kapitalet. Bestämmelser om begränsningar i utbetalning och annan användning av denna fond finns i aktiebolagslagen och lagen om andelslag.

Om en uppskrivning visar sig vara obefogad ska den återföras och uppskrivningsfonden minskas i motsvarande mån.

Frågan om huruvida en nedskrivning enligt 13 § behövs ska bedömas enligt uppskrivningens värde vid räkenskapsperiodens slut.

18 §

Latenta skatteskulder och skattefordringar

Latenta skatteskulder och skattefordringar som beror på periodiseringsskillnader mellan intäkter och motsvarande skattepliktiga inkomster, liksom mellan kostnader och motsvarande, i beskattningen avdragbara utgifter samt på tillfälliga skillnader mellan bokföringsvärden och skattemässiga värden, får med iakttagande av försiktighet tas upp som en särskild post i resultaträkningen och balansräkningen.

6 kap.

Koncernbokslut

1 §

Skyldighet att upprätta koncernbokslut

Ett moderföretag ska upprätta och i sitt bokslut ta in ett koncernbokslut, om det är

- 1) ett aktiebolag,
- 2) ett öppet bolag eller kommanditbolag som har ett aktiebolag som ansvarig bolagsman, eller
- 3) ett öppet bolag eller kommanditbolag som har ett öppet bolag eller kommanditbolag som avses i 2 punkten som ansvarig bolagsman, eller
- 4) ett andelslag.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

Även andra moderföretag än sådana som avses i 1 mom. är skyldiga att upprätta och i sitt bokslut ta in ett koncernbokslut, om de driver rörelse. Den skyldighet som avses i detta moment gäller dock inte yrkesutövare eller rörelseidkare.

Trots bestämmelserna om en rättvisande bild i 3 kap. 2 § behöver en liten koncern inte upprätta koncernbokslut om inget av koncernföretagen är ett företag av allmänt intresse.

Utöver vad som föreskrivs i 3 mom. behöver ett koncernbokslut inte upprättas, om

1) ett företag som lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet äger minst nio tiondelar av moderföretaget,

2) moderföretagets övriga ägare har gett sitt samtycke till att koncernbokslut inte upprättas, samt

3) boksluten för moderföretaget och dess dotterföretag sammanställs med koncernbokslutet för ett företag som lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och koncernbokslutet ges in för registrering enligt bestämmelserna i 3 kap. 9 §.

Undantag enligt 4 mom. kan under de förutsättningar som avses där tillämpas också då en i momentet angiven andel av moderföretaget ägs av ett företag som inte lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, under förutsättning att

1) detta företag upprättar sitt koncernbokslut och koncernens verksamhetsberättelse,

a) i enlighet med direktivet,

b) på ett sätt som motsvarar det enligt vilket koncernbokslut och koncernverksamhetsberättelser upprättas i enlighet med direktivet,

c) enligt kraven i de internationella redovisningsstandarder som antagits genom IAS-förordningen, eller

d) på ett sätt som motsvarar det som anges i de internationella redovisningsstandarder som definieras i kommissionens förordning (EG) nr 1569/2007 om införande av en mekanism för fastställande av likvärdighet för redovisningsstandarder som tillämpas av tredjelandsemitterter av värdepapper enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG och 2004/109/EG, samt att

2) koncernbokslutet granskas av en revisor eller revisionssammanslutning som är godkänd enligt den nationella lagstiftning som företaget lyder under.

Utöver vad som föreskrivs ovan i denna paragraf behöver koncernbokslut inte upprättas om

1) dotterföretagen inte vart för sig och tillsammans är väsentliga för att ge en rättvisande bild av koncernen under den avslutade och den föregående räkenskapsperioden, eller om

2) dotterföretagen inte behöver sammanställas med stöd av 3 §.

Bestämmelserna i 4 och 5 mom. ska inte tillämpas om värdepapper som emitterats av ett finländskt moderföretag är föremål för handel på en sådan reglerad marknad i Finland eller i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som avses i Europa Parlamentets och Rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

2 §

Koncernbokslutets innehåll och upplysningar om koncernen som ska ingå i moderbolagets verksamhetsberättelse

Koncernbokslut ska upprättas som en sammanställning av koncernföretagens resultaträkningar och balansräkningar samt noterna till dessa. På koncernbokslut tillämpas 3—5 kap. med beaktande av särdragen i koncernbokslut jämfört med bokslut. Koncernbokslut ska upprättas samma dag som moderföretagets bokslut.

I en stor koncern ska i koncernbokslutet tas in en finansieringsanalys för koncernen i vilken ska ges en redogörelse för anskaffningen och användningen av koncernens medel under räkenskapsperioden. Detsamma gäller också sådana koncerner där något av koncernföretagen är ett företag av allmänt intresse.

I verksamhetsberättelsen för moderföretaget ska ges upplysningar enligt 3 kap. 1 a § även för koncernens del. Bestämmelser om att den som emitterat värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad ska foga en bolagsstyrningsrapport till verksamhetsberättelsen eller till en särskild berättelse finns i 7 kap. 7 § i värdepappersmarknadslagen.

Handlingar som ingår i och bifogas till koncernbokslutet ska vara överskådliga och bilda en helhet.

3 §

Undantag från skyldighet att ta med dotterföretag i koncernbokslutet

Ett dotterföretags bokslut behöver inte tas med i koncernbokslutet, om

- 1) en rättvisande bild av koncernens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning inte äventyras av att boksluten inte sammanställs,
- 2) innehavet i dotterföretaget är kortvarigt och avsett enbart att överlåtas vidare,
- 3) de uppgifter som är nödvändiga för att upprätta koncernbokslutet undantagsvis inte kan erhållas inom den tid som bestämts för upprättandet av bokslutet eller om anskaffandet av uppgifterna medför oskäligen utgifter, eller
- 4) betydande och varaktiga hinder i väsentlig grad begränsar moderföretagets möjligheter att utöva inflytande i dotterföretaget.

Dotterföretagens bokslut ska sammanställas med koncernbokslutet, om till koncernen hör flera sådana dotterföretag som avses i 1 mom. 1 punkten och koncernbokslutet inte ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ekonomiska ställning i det fall att dotterföretagens bokslut inte sammanställs med koncernbokslutet.

4 §

Principer för upprättande av koncernbokslut

Vid upprättande av koncernbokslut ska fortlöpande tillämpas samma principer. Dessa får ändras endast om det är befogat för att ge en rättvisande bild.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

Koncernföretagens bokslut ska före sammanställningen ändras så att i dem enhetligt tillämpas de bokslutsprinciper enligt denna lag som följs antingen i moderföretaget eller i koncernens huvudsakliga verksamhet. Undantag från detta får göras av särskilda skäl.

5 §

Dotterföretagets räkenskapsperiod och skyldighet att upprätta mellanbokslut

Om räkenskapsperioden för ett dotterföretag som ska omfattas av koncernbokslutet utgår högst tre månader före eller efter utgången av moderföretagets räkenskapsperiod, kan sammanställningen med koncernbokslutet ske utan att ett mellanbokslut upprättas, förutsatt att detta förfarande anges i koncernbokslutets noter så som föreskrivs i bokföringsförordningen.

7 §

Koncerninterna poster och minoritetsandelar

Den ackumulerade differensen (*avskrivningsdifferens*) mellan bokförda och planenliga avskrivningar samt skattemässiga reserver ska tas upp i koncernbalansräkningen uppdelade i eget kapital och latent skatteskuld samt deras förändring i koncernresultaträkningen uppdelad i förändring i latent skatteskuld och räkenskapsperiodens resultat.

8 §

Förvärvsmetoden

Koncernens interna innehav av aktier eller andelar i ett dotterföretag ska elimineras genom att deras anskaffningsutgift dras av och genom att från dotterföretagets eget kapital vid anskaffningstidpunkten dras av ett belopp som motsvarar koncernens innehav. I dotterföretagets eget kapital ska även räknas in den ackumulerade avskrivningsdifferensen och skattemässiga reserver med avdrag av den latent skatteskulden.

Om aktier eller andelar i ett företag har förvärvats av koncernen innan företaget blev dotterföretag, får deras anskaffningsutgift elimineras utifrån den tidpunkt då företaget blev dotterföretag. Anskaffningsutgiften för aktier och andelar får elimineras även enligt det egna kapital som dotterföretagets balansräkning uppvisar då den första gången sammanställs med koncernbokslutet, om detta förfarande inte har en väsentlig inverkan på den rättvisande bild som ska ges av koncernens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning.

Om anskaffningsutgiften för aktier eller andelar vid elimineringen enligt 1 mom. är större än motsvarande eget kapital, ska den resterande posten (*koncernaktiva*) fördelas enligt koncernens ägarandel på de tillgångs- och skuldposter hos dotterföretaget till vilka koncernaktiva kan hänföras.

Om anskaffningsutgiften för aktier eller andelar vid elimineringen enligt 1 mom. är mindre än motsvarande eget kapital, fördelas den resterande posten (*koncernpassiva*) enligt koncernens

Betänkande EkUB 16/2015 rd

ägarandel på de tillgångs- och skuldposter hos dotterföretaget till vilka koncernpassiva kan hänföras.

Den del av koncernaktiva som inte kan fördelas enligt 3 mom. (*koncerngoodwill*) ska aktiveras och skrivas av enligt plan under sin verkningstid. Om moderföretaget inte på ett tillförlitligt sätt kan bedöma verkningstiden ska koncerngoodwill skrivas av inom högst tio år.

Den del av koncernpassiva som inte kan fördelas enligt 4 mom. (*koncernreserv*) får tas upp bland balansräkningens passiva som en egen post, förutsatt att motsvarande utgift eller förlust är att vänta i ett dotterföretag. Koncernreserven ska i koncernresultaträkningen tas upp som intäkt när motsvarande utgift eller förlust kostnadsförs i dotterföretagets resultaträkning eller när den motsvaras av en realiserad intäkt.

11 §

Latenta skattepåföljder av sammanställning

Om koncernens resultat till följd av sammanställning är större eller mindre än de sammanlagda resultaten av de bokslut som sammanställts med koncernbokslutet, ska de direkta skatterna för räkenskapsperioden och tidigare räkenskapsperioder korrigeras och kompletteras enligt koncernens resultat innan de tas upp i koncernbokslutet, till den del framtida skattepåföljder för koncernföretagen kan anses uppenbara.

12 §

Skyldighet att sammanställa ett intresseföretags bokslutsuppgifter

Ett intresseföretags bokslutsuppgifter behöver inte sammanställas med koncernbokslutet, om

- 1) en rättvisande bild av koncernens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning inte äventyras av att boksluten inte sammanställs, eller om
- 2) någon annan omständighet som avses i 3 § begränsar utarbetande av en sammanställning.

13 §

Sammanställning av intresseföretags bokslutsuppgifter

Intresseföretagens bokslut ska, om möjligt, ändras före sammanställningen på det sätt som avses i 4 § 2 mom. Vid omräkning av ett utländskt intresseföretags bokslutsposter till finsk valuta ska bestämmelserna i 6 § tillämpas.

När ett intresseföretags bokslutsuppgifter första gången sammanställs med koncernbokslutet, ska i koncernbalansräkningen ges upplysningar om anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna i intresseföretaget. I en not till koncernbalansräkningen ska den skillnad uppges som erhålls när den andel av eget kapital enligt intresseföretagets senaste bokslut som motsvarar innehavet dras av från anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna i intresseföretaget. Med avvikelse från vad som föreskrivs ovan i denna paragraf, får av anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna i intresseföretaget som en egen post i koncernbalansräkningen antecknas en andel av in-

Betänkande EkUB 16/2015 rd

intresseföretagets eget kapital liksom den i ovannämnda not avsedda skillnad som svarar mot koncernaktiva eller koncernpassiva.

Den skillnad som avses i 2 mom. får räknas ut även på grundval av det egna kapitalet vid tidpunkten när aktierna eller andelarna i intresseföretaget förvärvades eller, om de har förvärvats av koncernen innan den bokföringsskyldiga blev intresseföretag, på grundval av det egna kapitalet vid tidpunkten när den bokföringsskyldiga blev intresseföretag.

När intresseföretagets bokslutsuppgifter efter den första gången sammanställs med koncernbokslutet, ska i koncernbalansräkningen anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna i intresseföretaget ökas med en mot koncernens innehav svarande andel av intresseföretagets vinster eller förluster efter det företaget första gången omfattats av sammanställningen. Från anskaffningsutgiften ska dras av de utdelningar och andra motsvarande vinstandelar som koncernföretagen under denna period erhållit från intresseföretaget. Av intresseföretagets vinst för räkenskapsperioden ska ett belopp som motsvarar koncernföretagens ägarandel tas upp i koncernresultaträkningen som intäkt och motsvarande andel av förlusten som kostnad.

I intresseföretagets eget kapital som avses i 2—4 mom. ska även räknas in det sammanlagda beloppet av den ackumulerade avskrivningsdifferensen och de skattemässiga reserverna med avdrag av den latent skatteskulden. Vid beräkning av ett intresseföretags vinst eller förlust som avses i 4 mom. beaktas förändringen i avskrivningsdifferensen och de skattemässiga reserverna med avdrag av förändringen i den latent skatteskulden.

Den enligt 2 mom. beräknade del av anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna i intresseföretaget som överskrider andelen av eget kapital och som inte kan hänföras till intresseföretagets tillgångs- eller skuldposter ska avskrivas på det sätt som anges i 8 § 5 mom. Den andel av anskaffningsutgiften som underskrider andelen av det egna kapitalet och som inte kan hänföras till tillgångs- eller skuldposterna på ovannämnt sätt, ska antecknas som intäkt i koncernresultaträkningen på det sätt som anges i 8 § 6 mom.

Vid sammanställning av ett intresseföretags bokslutsuppgifter ska den bokföringsskyldiga på det sätt som avses i 7 § 2 och 3 mom. beakta ett mot koncernens ägarandel svarande belopp av internvinst som har aktiverats i balansräkningen och som uppkommit vid överlåtelse av tillgångar mellan intresseföretaget och koncernföretagen och av förändringar i dessa vinster under räkenskapsperioden, om nödvändiga uppgifter finns att tillgå. Dessa internvinster och förändringar i dem behöver inte dras av, om detta inte på ett väsentligt sätt äventyrar en rättvisande bild av koncernens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning.

16 §

Intresseföretagets koncernbokslut

Om ett intresseföretag upprättar och i sitt bokslut tar in ett koncernbokslut, ska detta koncernbokslut i enlighet med 12—15 § sammanställas som intresseföretagets uppgifter.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

7 a kap.

Bokslut och koncernbokslut som skall upprättas enligt internationella redovisningsstandarder

1 §

Internationella redovisningsstandarder

Med internationella redovisningsstandarder avses i denna lag, samt i bestämmelser som ges med stöd av denna lag, standarder som antagits för tillämpning i gemenskapen i enlighet med IAS-förordningen, med tillhörande tolkningar.

2 §

Obligatorisk tillämpning av internationella redovisningsstandarder

En bokföringsskyldig som har emitterat värdepapper som tagits upp till handel på en reglerad marknad i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska upprätta sitt koncernbokslut enligt internationella redovisningsstandarder.

— — — — —

8 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Främjande av lagens syfte samt tillsyn

Bokföringsnämnden som tillsatts av arbets- och näringsministeriet ger anvisningar och utlåtanden om efterlevnaden och tillämpningen av denna lag. Ministeriet publicerar nämndens ställningstaganden för att främja god bokföringssed.

Patent- och registerstyrelsen övervakar att den anmälningsskyldighet som avses i 3 kap. 9 § iakttas. Om anmälningsskyldigheten åsidosätts, kan patent- och registerstyrelsen vid vite ålägga den som enligt 3 kap. 7 § är skyldig att skriva under bokslutet att ge in bokslutet inom utsatt tid. Beträffande vite gäller viteslagen (1113/1990). I beslut genom vilket vite har förelagts får ändring inte sökas genom besvär.

Finansinspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag hos

- 1) tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008), och hos
- 2) bokföringsskyldiga som iakttar internationella redovisningsstandarder till den del därom föreskrivs i 37 § i lagen om Finansinspektionen.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

2 §

Bokföringsnämnd

Bokföringsnämnden kan ge anvisningar och utlåtanden på ansökan av myndigheter, näringsidkare, kommunorganisationer och bokföringsskyldiga.

Bokföringsnämnden kan av särskilda skäl för viss tid i enskilda fall bevilja undantag från bestämmelserna i 3 kap. 6 § och 6 kap. 5 § 1 mom. En förutsättning för att undantag ska kunna beviljas är att undantaget inte strider mot Europeiska unionens bestämmelser om bokslut och koncernbokslut.

Bokföringsnämnden har en kommunsektion. Även andra permanenta eller tidsbestämda sektioner kan inrättas vid bokföringsnämnden. Till sektionerna kan kallas personer som inte hör till bokföringsnämnden. Närmare bestämmelser om uppgifterna för en sektion vid bokföringsnämnden samt om sammansättning, tillsättande och beslutförhet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Vid arbets- och näringsministeriet kan inrättas en sekreterartjänst för bokföringsnämnden.

4 §

Bokföringsförseelse

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

1) försummar att göra noteringar i bokföringen inom den tid som anges i 2 kap. 4 § 3 mom.,
2) åsidosätter skyldigheten enligt 2 kap. 5 a § att till en verifikation enligt 2 kap. 5 § foga ett av arbetstagaren undertecknat kvitto på eller någon annan utredning som verifierar utbetalningen av lön kontant,

3) åsidosätter skyldigheten att arkivera bokföringsmaterial enligt 2 kap. 10 §, eller

4) åsidosätter registreringsskyldigheten enligt 3 kap. 9 §,

ska, om inte gärningen utgör bokföringsbrott, grovt bokföringsbrott eller bokföringsbrott av oaktsamhet enligt 30 kap. 9, 9 a eller 10 § i strafflagen (39/1889) eller om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *bokföringsförseelse* dömas till böter.

5 §

Bestämmelser om bokföring i andra lagar

Utan hinder av denna lag gäller i fråga om bokföringsskyldighet och bokföring samt om offentliggörande av bokslut och verksamhetsberättelse vad som särskilt föreskrivs om detta någon annanstans i lag eller vad den behöriga myndigheten har bestämt eller föreskrivit med stöd av annan lag.

Med andra bestämmelser eller föreskrifter som avses i 1 mom. kan småföretag i form av aktiebolag inte åläggas att upprätta eller offentliggöra andra uppgifter än sådana som förutsätts i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Vad som i detta moment föreskrivs om

Betänkande EkUB 16/2015 rd

aktiebolag tillämpas också på öppna bolag och på kommanditbolag vars samtliga ansvariga bolagsmän är aktiebolag.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. kan små företag åläggas att i sitt bokslut ta in andra uppgifter än sådana som avses i denna lag och i författningar som utfärdats med stöd av den, förutsatt att

- 1) uppgifterna sammanställs i ett gemensamt system,
- 2) uppgiftskravet är baserat på skattelagstiftningen, och
- 3) uppgifterna samlas in enbart av skatteuppbördsskäl.

6 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om resultaträknings- och balansräkningsscheman för bokslut, om verksamhetsberättelse, finansieringsanalys och noter som gäller bokslut, om motsvarande scheman, handlingar och noter som gäller koncernbokslut samt om specifikationer till balansräkningen och specifikationer av noter utfärdas genom förordning av statsrådet separat för små- och mikroföretag och separat för övriga bokföringsskyldiga.

Arbets- och näringsministeriet kan genom förordning justera de gränser som avses i 1 kap. 4 a—4 d § för att uppfylla internationella avtal som är förpliktande för Finland.

Denna lag träder i kraft den 20. Lagen tillämpas första gången under den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter. Bokföringsskyldiga får dock tillämpa denna lag till bokslut, som upprättas efter att lagen trädde i kraft.

Trots vad som i 5 kap. 2 a § föreskrivs om upptagande och presentation av finansiella instrument i bokslutet till verkligt värde får bokföringsskyldiga på finansiella instrument som tagits upp till verkligt värde innan denna lag trädde i kraft, tillämpa de bestämmelser som gällde vid den tidpunkt då instrumentet antecknades i bokslutet.

Trots vad som föreskrivs i 5 kap. 5 b § får på finansiella leasingavtal som ingåtts innan denna lag trädde i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Trots vad som föreskrivs i 5 kap. 8 § 2 mom. om kostnadsföring av utvecklingsutgifter samt i 9 § om kostnadsföring av anskaffningsutgiften för goodwill och i 11 § om kostnadsföring av andra utgifter med lång verkningstid, får de bokföringsskyldiga på utvecklingsutgifter, goodwill och andra utgifter med lång verkningstid vilka aktiverats i bokslutet innan denna lag trädde i kraft tillämpa de bestämmelser som gällde då dessa kostnader togs upp som kostnader.

Trots vad som föreskrivs i 5 kap. 12 § 2 mom. får en förening, en bostadsrättsförening och andra sådana sammanslutningar samt stiftelser avskriva en tillgång som hör till bestående aktiva och som de anskaffat innan denna lag träder i kraft och anskaffningsutgiften för någon annan post som avses i momentet utan någon på förhand upprättad plan. (Nytt)

2.

Lag

om offentliggörande av sådana betalningar till myndigheter som gjorts av företag som är verksamma i utvinningsindustrin eller inom avverkning av naturskog

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om skyldigheten för företag som är verksamma i utvinningsindustrin eller inom avverkning av naturskog att i en årlig rapport uppgge de betalningar som gjorts till myndigheter i de stater där företaget bedriver verksamhet (*årsrapport*).

Lagen tillämpas dock inte på företag som inte är företag av allmänt intresse och där högst två av följande tre gränsvärden har överskridits både under den senaste och den omedelbart föregående räkenskapsperioden

- 1) omsättning eller motsvarande avkastning 40 000 000 euro,
- 2) balansomslutning 20 000 000 euro,
- 3) genomsnittligt antal anställda 250 personer.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *företag* aktiebolag enligt aktiebolagslagen (624/2006) och andelslag enligt lagen om andelslag (421/2013) samt öppna bolag eller kommanditbolag enligt lagen om öppna bolag och kommanditbolag (389/1988), om samtliga ansvariga bolagsmän i det öppna bolaget eller kommanditbolaget är aktiebolag eller andelslag,

2) *företag av allmänt intresse* företag som avses i 1 kap. 9 § i bokföringslagen (1336/1997),

3) *utvinningsindustri* verksamhet som inbegriper utforskning, prospektering, upptäckt, utveckling och utvinning av mineraler, olja, naturgasfyndigheter eller andra ämnen, inom ramen för de ekonomiska verksamheter som är förtecknade i bilaga I avdelning B – huvudgrupperna 05–08 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90 och vissa EG-förordningar om särskilda statistikområden,

4) *avverkning av naturskog* sådan verksamhet i naturskog som avses i bilaga I avdelning A – huvudgrupp 02, grupp 02.2 i förordning (EG) nr 1893/2006,

5) *myndighet* en statlig eller lokal myndighet, vari inbegrips underlydande ämbetsverk samt företag som står under bestämmande inflytande av myndigheten.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

6) *projekt* kontrakterad verksamhet som ligger till grund för ett företags betalningsansvar gentemot en myndighet,

7) *betalning* ett belopp, vare sig det är i pengar eller annat vederlag inom utvinningsindustri eller inom avverkning av naturskog som betalats för

a) produktionsrättigheter,

b) skatter som på inkomster, produktion eller vinst från företag, med undantag för mervärdesskatt och andra konsumtionsbaserade skatter,

c) royalty,

d) dividend och annan vinstutdelning,

e) kontrakts-, upptäckts- och produktionsbonusar,

f) licensavgifter, hyresavgifter, avgifter för registrering av gruvrätter samt andra ersättningar för licenser och eller koncessioner, och

g) betalningar för infrastrukturförbättringar.

Om ett kontrakt enligt 1 mom. 5 punkten på ett betydelsefullt sätt är sammankopplat med ett annat sådant kontrakt ska den verksamhet som avtalen avser anses utgöra ett projekt.

Dividender eller annan vinstutdelning som betalts till en myndighet på samma villkor som till andra ägare i företaget ska inte räknas in i en betalning enligt 1 mom. 6 punkten underpunkt d, om utdelningen inte gjorts i stället för en avgift för produktionsrättigheter eller en royalty.

Betalningar och verksamheter får inte delas upp eller slås ihop om arrangemanget sker i syfte att undvika tillämpning av denna lag.

3 §

Upprättande av årsrapport och dess innehåll

Företag ska göra upp en årsrapport med följande myndighetsspecifika uppgifter om utvinningsindustri och avverkning av naturskog för den senast avslutade räkenskapsperioden:

1) utbetalningarnas totala värde,

2) en specifikation enligt 2 § 1 mom. 6 punkten av det totala värdet.

I fråga om betalningar som grundar sig på ett specifikt projekt redovisas utöver vad som föreskrivs i 1 mom. det totala värdet av dessa betalningar projektspecifikt och en specifikation enligt 2 § 1 mom. 6 punkten.

Om betalningarna baserar sig på skyldigheter som hänför sig till en viss verksamhetsenhet, får företaget med avvikelse från 2 mom. redovisa betalningarna per enhet.

I årsrapporten ska betalningarna och den underliggande verksamheten redovisas enligt sin faktiska karaktär.

4 §

Årsrapport för koncerner

Då ett företag enligt bokföringslagen är skyldigt att upprätta koncernbokslut upprättas en årsrapport för hela koncernen (*koncernens årsrapport*), om

1) företaget eller dess dotterföretag, som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag, är verksamt i utvinningsindustrin eller inom avverkning av naturskog, eller om

Betänkande EkUB 16/2015 rd

2) under den senast avslutade räkenskapsperioden minst två av gränsvärdena i 1 § 2 mom. sammanräknat har överskridits i koncernföretag som är verksamma i utvinningsindustrin eller inom avverkning av naturskog.

Om information om ett företag ingår i koncernens årsrapport behöver företaget inte upprätta årsrapport enligt 3 §.

Den skyldighet som föreskrivs i 1 mom. gäller inte

1) moderföretaget i en småkoncern enligt 1 kap. 6 a § i bokföringslagen, om dess dotterföretag inte är ett företag av allmänt intresse,

2) ett moderföretag som självt är dotterföretag i en koncern vars moderföretag lyder under lagstiftningen i en medlemsstat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

De betalningar som anges i en koncerns årsrapport ska basera sig på utvinningsindustrin eller på avverkning av naturskog inom koncernen.

Under förutsättning att samma undantag tillämpas på upprättande av koncernbokslut, behöver i koncernens årsrapport inte tas in ett dotterföretags betalningar, om

1) betydande och långvariga hinder föreligger som i väsentlig grad förhindrar moderföretaget att utöva inflytande i detta dotterföretag,

2) det undantagsvis inte är möjligt att utan oskäligen kostnader eller orimligt dröjsmål få den information som behövs för att upprätta en årsrapport för koncernen, eller om

3) innehavet i dotterföretaget är kortvarigt och uteslutande avsett att vidareöverlåtas.

5 §

Hur betalningen bestäms

Under räkenskapsperioden gjorda betalningar på minst 100 000 euro ska beaktas när det totala värdet av betalningarna som ska redovisas i årsrapporten bestäms.

Om ett företag har betalt hyra som delbetalningar eller annars gjort periodiska inbetalningar som har samband med varandra, ska dessa vid tillämpningen av 1 mom. räknas ihop för räkenskapsperioden.

När något annat vederlag än pengar har använts för betalningen ska vederlaget beaktas till sitt verkliga värde. Också arten och mängden för sådana vederlag ska uppges samt en beskrivning ges av hur värdet har bestämts.

6 §

Språk och valuta

Årsrapporten ska upprättas på finska eller svenska, i euro. Om företaget lägger fram de uppgifter som ska ges i årsrapporten också i någon annan valuta, ska den kurs som använts vid omräkningen av uppgifterna anges.

7 §

Datering och underskrift

Årsrapporten och koncernens årsrapport ska dateras och undertecknas.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

I aktiebolag och andelslag ska årsrapporten eller koncernens årsrapport undertecknas av styrelsen och verkställande direktören och i ett öppet bolag och kommanditbolag av de ansvariga bolagsmännen. Om den som undertecknat årsrapporten har framfört avvikande mening om denna, ska på yrkande av undertecknaren tas in ett yttrande om saken i årsrapporten.

8 §

Registrering och offentliggörande

En kopia av årsrapporten och av koncernens årsrapport ska anmälas till patent- och registerstyrelsen för registrering.

Om företaget är ett aktiebolag eller andelslag ska det göra anmälan inom två månader efter den ordinarie bolagsstämman eller andelsstämman. Ett öppet bolag eller kommanditbolag ska göra anmälan inom sex månader efter räkenskapsperiodens utgång.

Om den skyldighet som föreskrivs i 2 mom. åsidosätts kan registermyndigheten ålägga verkställande direktören eller en styrelseledamot eller någon annan person som avses i 7 § 2 mom. att vid vite fullgöra skyldigheten inom en tid som registermyndigheten bestämmer. I ett beslut genom vilket registermyndigheten har förelagt vite får ändring inte sökas genom besvär.

Patent- och registerstyrelsen offentliggör årsrapporter och koncernårsrapporter som anmälts för registrering på samma sätt som bokslutet och verksamhetsberättelsen.

9 §

Årsrapportsförseelse

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet åsidosätter

1) sin skyldighet att försäkra sig om att årsrapporten har upprättats i enlighet med denna lag, eller

2) skyldigheten att anmäla rapporten för registrering, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *årsrapportsförseelse* dömas till böter.

Till straff döms inte om förseelsen är ringa.

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2015 och den ska tillämpas på årsrapporter som upprättas för räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2016 och därefter.

3.

Lag

om ändring av aktiebolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras aktiebolagslagen (624/2006) 8 kap. 5 och 9 § samt 13 kap 5 § som följer:

8 kap.

Eget kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern

5 §

Verksamhetsberättelse

Av verksamhetsberättelsen ska alltid framgå den information som anges i denna lag, om aktiebolaget inte är ett småföretag som avses i 1 kap. 4 a § i bokföringslagen eller ett mikroföretag som avses i 4 b § i samma kapitel och om vars verksamhetsberättelse och bokslut finns särskilda bestämmelser bokföringslagen.

Verksamhetsberättelsen ska innehålla styrelsens förslag till disposition av bolagets vinst samt styrelsens förslag till eventuell utbetalning av annat fritt eget kapital.

I verksamhetsberättelsen ska uppges

1) antalet aktier av varje aktieslag och bolagsordningens huvudsakliga bestämmelser om varje aktieslag, samt

2) de huvudsakliga villkoren för kapitallån och den på lånen upplupna, icke-kostnadsförda räntan.

I verksamhetsberättelsen ska uppges bolagets utländska filialer.

Den information som avses i denna lag får dock lämnas i bokslutsnoter i stället för i verksamhetsberättelsen, om inte något annat föreskrivs i bokföringslagen.

9 §

Koncernbokslut

Koncernbokslut ska, utöver vad som föreskrivs annanstans, upprättas i enlighet med detta kapitel.

Moderbolaget ska alltid upprätta ett koncernbokslut, om det betalar ut medel till aktieägarna eller är ett publikt aktiebolag. Ett koncernbokslut behöver dock inte upprättas för en liten koncern som avses i 1 kap. 6 a § i bokföringslagen och inte heller då bolaget enligt 6 kap. 1 § 4 mom. i bokföringslagen är befriat från skyldigheten att upprätta koncernbokslut.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

13 kap.

Utbetalning av medel

5 §

Utdelningsbart belopp

Om inte annat följer av vad som i 2 § föreskrivs om bolagets solvens, får bolaget betala ut fritt eget kapital från vilket har dragits av belopp som enligt bolagsordningen inte får betalas ut, samt belopp i form av utvecklingsutgifter som i enlighet med bokföringslagen har tagits upp i balansräkningen.

Denna lag träder i kraft den 2015. Lagen ska första gången tillämpas den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter. Aktiebolag får dock tillämpa denna lag under den räkenskapsperiod som börjar efter ikraftträdandet.

4.

Lag

om ändring av 8 kap. 9 § och 16 kap. 6 § i lagen om andelslag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras lagen om andelslag (421/2013) 8 kap. 9 § och 16 kap 6 § som följer:

8 kap.

eget kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern

9 §

Koncernbokslut

Koncernbokslut ska, utöver vad som föreskrivs någon annanstans, upprättas i enlighet med detta kapitel.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

Moderandelslaget ska alltid upprätta ett koncernbokslut, om det betalar ut medel till medlemmarna, andelsägarna eller aktieägarna. Ett koncernbokslut behöver dock inte upprättas för en liten koncern som avses i 1 kap. 6 a § i bokföringslagen och inte heller om andelslaget enligt 6 kap. 1 § 4 mom. i den nämnda lagen är befriat från skyldigheten att upprätta koncernbokslut.

16 kap.

Utbetalning av medel

6 §

Utdelningsbart belopp

Om inte annat följer av vad som i 2 § föreskrivs om andelslagets solvens, får andelslaget betala ut fritt eget kapital till ett belopp från vilket har dragits av det belopp som ska avsättas till reservfonden och de övriga medel som enligt stadgarna inte får betalas ut samt belopp i form av utvecklingsutgifter som i enlighet med bokföringslagen har tagits upp i balansräkningen.

Av det överskott som tillkommer en medlem och en annan andelsägare innehålls hälften för erläggande av det belopp av andelen som är obetalt, om inte annat bestäms i stadgarna.

Denna lag träder i kraft den 2015. Lagen ska första gången tillämpas den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2016 eller därefter. Andelslag får dock tillämpa denna lag under den räkenskapsperiod som börjar efter ikraftträdandet.

5.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i kreditinstitutslagen (610/2014) 12 kap. 7 §, och
ändras 12 kap. 1 § 2 och 3 mom. samt 2, 6, 8 och 10 § som följer:

Betänkande EkUB 16/2015 rd

12 kap.

Bokslut, delårsrapport och revision

1 §

Bestämmelser som tillämpas på upprättande av bokslut

Vid upprättande av bokslut för kreditinstitut tillämpas inte bokföringslagens 1 kap. 4 § 1 mom. om räkenskapsperiod, 3 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten om begränsning av skyldigheten att upprätta finansieringsanalys och 3 mom. om begränsning av skyldigheten att upprätta verksamhetsberättelse, 1 a § om verksamhetsberättelsens innehåll och 6 § om tiden för upprättande av bokslut, 4 kap. 1 § om definitionen på omsättning, 3 § om definitionen på bestående och rörliga aktiva och 4 § om definitionen på omsättnings- och finansieringstillgångar samt 5 kap. 2 § om hur fordringar, finansiella tillgångar och skulder tas upp i balansräkningen, 2 a § om upptagande av finansiella instrument till verkligt värde samt om fonden för verkligt värde, 4 § om redovisning av inkomst som intäkt enligt tillverkningsgrad och 6 § om periodisering av anskaffningsutgiften för omsättningstillgångar. Därvid ska inte heller tillämpas vad som i 8 kap. 1 § 1 mom., 3 och 4 §, 5 § 3 mom. 2 punkten och 6 § i aktiebolagslagen föreskrivs om eget kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern eller i 8 kap. 1 § 1 mom., 3 och 4 §, 5 § 3 mom. 3 punkten och 6 § i lagen om andelslag föreskrivs om eget kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

Vid upprättande av koncernbokslut för kreditinstitut tillämpas inte bokföringslagens 6 kap. 1 § 3—6 mom. om undantag från skyldigheten att upprätta koncernbokslut och 2 § 3 mom. om verksamhetsberättelse för koncerner och inte heller 8 kap. 9 § 1 mom. i aktiebolagslagen samt 8 kap. 9 § 1 mom. i lagen om andelslag.

2 §

Närmare bestämmelser, föreskrifter, anvisningar, yttranden och undantag.

Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter samt förändringar i deras värden ska upptas i bokslutet, om balans- och resultaträkningens uppställningsformer och om finansieringsanalys, om upplysningar som ska ges i noterna till balans- och resultaträkningen och finansieringsanalysen samt i verksamhetsberättelsen, om koncernbalans- och koncernresultaträkningens uppställningsformer och koncernens finansieringsanalys, om upplysningar som ska ges i noterna till koncernbalans- och koncernresultaträkningen samt till koncernens finansieringsanalys samt om specifikationer till balansräkningen och noterna. Genom förordning av finansministeriet kan dessutom föreskrivas om undantag från de internationella redovisningsstandarderna om hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter samt förändringar i deras värden ska upptas i bokslutet och om på tillämpningen av standarderna baserade tilläggskrav i fråga om vad som ska framgå av bokslutet eller verksamhetsberättelsen.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur bokslut för kreditinstitut ska upprättas. Finansinspektionen kan genom sina föreskrifter begränsa upptagandet av noter som enligt de i **7 a kap. 1 §** i bokföringslagen avsedda internationella redovisningstandarderna ska anges

Betänkande EkUB 16/2015 rd

samt rätten att som räkenskapsperiodens intäkter bokföra ränte- och hyresinkomster som grundar sig på sådana fordringar eller finansiella leasingavtal, vilkas till betalning förfallna räntor, amorteringar eller hyror vid bokslutstidpunkten har varit obetalda en längre tid än den som nämns i Finansinspektionens föreskrifter eller som till följd av gäldenärens konstaterade fallissemang sannolikt inte kommer att betalas. Finansinspektionen ska innan den meddelar dessa föreskrifter begära yttrande från finansministeriet och bokföringsnämnden.

Om Finansinspektionens anvisningar eller yttranden om hur de i detta kapitel, i aktiebolagslagen, i lagen om andelslag och i bokföringslagen ingående bokslutsbestämmelserna samt om hur de förordningar som utfärdats med stöd av dem ska tillämpas på kreditinstitut är viktiga för den allmänna tillämpningen av bokföringslagen, bokföringsförordningen, aktiebolagslagen eller lagen om andelslag, ska Finansinspektionen begära yttrande från bokföringsnämnden innan den ger en anvisning eller yttrar sig.

Finansinspektionen kan på ansökan av ett kreditinstitut av särskilda skäl för viss tid bevilja undantag från de internationella redovisningsstandarderna, från tiden för upprättande av bokslut, från räkenskapsperioden för ett inhemskt dotterföretag som ingår i ett sammanställt koncernbokslut och från upptagande i koncernbokslutet av tillgångar som är föremål för leasingavtal enligt 10 § 2 mom. i detta kapitel. En förutsättning för sådana undantag är att de inte står i strid med Europeiska unionens rättsakter om kreditinstitut.

6 §

Upptagande av finansiella instrument till verkligt värde samt fonden för verkligt värde

Derivatinstrument och andra finansiella instrument ska tas upp i bokslutet till sitt verkliga värde. När de tas upp och presenteras i bokslutet ska de internationella redovisningsstandarderna iakttas.

Förändringar i finansiella instruments verkliga värde ska tas upp i fonden för verkligt värde, då en internationell redovisningsstandard som avses i 1 mom. förutsätter att de tas upp i det egna kapitalet.

Fonden för verkligt värde ska justeras när ett finansiellt instrument avyttras eller förfaller eller annars enligt en standard som avses i 1 mom. är föremål för nedskrivning via resultaträkningen.

Om de internationella redovisningsstandarder som avses i 1 mom. inte förutsätter att motsvarande omständigheter tas upp i noterna ska av verksamhetsberättelsen, i fråga om finansiella instrument som tagits upp till verkligt värde, framgå

1) företagets mål och policy för hantering av finansiella risker, inklusive dess säkringspolicy för varje viktig typ av planerad transaktion där säkringsredovisning används, och

2) marknads-, kredit-, likviditets- och kassaflödesrisker.

I moderföretagets verksamhetsberättelse ska tas upp information som avses i 4 mom. också om koncernen.

Betänkande EkUB 16/2015 rd

8 §

Upptagande av förvaltningsfastigheter till verkligt värde

Förvaltningsfastigheter får tas upp till verkligt värde. När sådana fastigheter tas upp och presenteras i bokslutet ska de internationella redovisningsstandarderna samt bestämmelserna i 6 § 2—4 mom. om fonden för verkligt värde iaktas.

10 §

Koncernbokslut

Ett kreditinstitut är skyldigt att upprätta koncernbokslut om det är moderföretag i en koncern eller ett sådant moderföretag som avses i artikel 4.15 i EU:s tillsynsförordning och är föremål för gruppbaserad tillsyn enligt den nämnda förordningen.

Om kreditinstitutet har slutit ett leasingavtal enligt vilket riskerna och förmånerna i anslutning till de tillgångar som avtalet avser till väsentliga delar övergår på leasingtagaren i början av leasingperioden, får leasinggivaren ta upp tillgången i sitt koncernbokslut som om den vore såld, och leasingtagaren som om den vore köpt. När tillgångarna tas upp och presenteras i bokslutet ska de internationella redovisningsstandarderna iakttas.

Koncernens finansieringsanalys ska ingå i koncernbokslutet, och i den ska utredas anskaffningen och användningen av medel under räkenskapsperioden. Dessutom ska i moderbolagets verksamhetsberättelse tas in information om koncernens verksamhet och kapitaltäckning.

Koncernens dotter- eller ägarintresseföretag vars balansomslutning utgör mindre än en procent av moderföretagets senast fastställda balansomslutning och understiger 10 miljoner euro, får lämnas utanför det sammanställda koncernbokslutet. Om dotter- eller intresseföretagets balansomslutning sammanräknad med balansomslutningen för koncernens övriga dotter- och ägarintresseföretag utgör minst fem procent av koncernens balansomslutning, ska den ändå sammanställas med koncernbokslutet.

Om ett försäkringsbolag eller ett därmed jämförbart utländskt försäkringsföretag hör till ett kreditinstituts eller holdingföretags koncern, får koncernbokslutet trots detta kapitel upprättas i enlighet med 3 kap. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, om det behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av koncernens verksamhet och finansiella ställning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 10 § i sparbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 10 § i sparbankslagen (1502/2001) som följer:

10 §

Sparbankens bundna egna kapital består av grundkapitalet, reservfonden, fonden för verkligt värde samt av en eventuell uppskrivningsfond och grundfond. Övriga fonder samt räkenskapsperiodens och föregående räkenskapsperioders vinst hänförs till det fria egna kapitalet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utskottets förslag till uttalande

1. *Riksdagen förutsätter att regeringen i en proposition med förslag till lag om ändring av revisionslagen gör nödvändiga ändringar för att löpande revision uteslutande ska kunna gälla bokslut medan verksamhetsberättelser bara behandlas enligt det som direktiven föreskriver.*

Helsingfors 8.12.2015

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Harri Jaskari saml
medlem Harry Harkimo saml
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Lauri Ihalainen sd
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Eero Lehti saml
medlem Rami Lehto saf
medlem Mika Lintilä cent
medlem Markus Lohi cent
medlem Martti Mölsä saf
medlem Arto Pirttilahti cent

Betänkande EkUB 16/2015 rd

medlem Kristiina Salonen sd
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Ville Skinnari sd
medlem Joakim Strand sv
ersättare Sari Essayah kd
ersättare Olli Immonen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Kulovesi.